

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/54/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5415204140
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5415204140.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, právnej veci žalobcu (navrhovateľa): G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. U. O. XX, proti žalovanému (odporcovi): PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35792752, v konaní o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu v Dolnom Kubíne zo dňa 20.11.2015 č.k. 5C/232/2015-14, takto

rozhodol:

Krajský súd uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v predmetnom konaní rozhodol o návrhu žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia tak, že:

I. Súd ukladá žalovanému povinnosť zdržať sa priamo alebo sprostredkovane výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúce z dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) žalobcu č. 8200049949 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 19.09.2012.

II. Zamestnávateľ žalobcu: OMNIKO, s.r.o., so sídlom J. Ťatliaka 1785/6, Dolný Kubín, IČO: 36414263, je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) žalobcu č. 8200049949 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 19.09.2012.

Okresný súd v Dolnom Kubíne odôvodnil svoje rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia v jeho písomnom vyhotovení a konštatoval, že :

Žalobou podanou na tunajší súd 13.11.2015 sa žalobca voči žalovanému vo veci samej domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) žalobcu č. 8200049949 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným dňa 19.09.2012 je neplatná, ako aj náhrady trov konania. Zároveň sa formou predbežného opatrenia domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa priamo alebo sprostredkovane výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúce z dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) žalobcu č. 8200049949 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 19.09.2012 a uloženia povinnosti zamestnávateľovi žalobcu: OMNIKO, s.r.o., so sídlom J. Ťatliaka 1785/6, Dolný Kubín, IČO: 36414263, zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) žalobcu č. 8200049949 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 19.09.2012. Žalobu vo veci samej odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 19.09.2012 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200049949 (ďalej len „zmluva“) a spolu s ňou aj rozhodcovskú zmluvu č. 8200049949 (ďalej len „rozhodcovská zmluva“) a dohodu o zrážkach zo mzdy č. 8200049949 (ďalej len „dohoda o zrážkach“). V zmluve sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcovi sumu 1.500,- eur s tým, že žalobca mu je povinný vrátiť sumu 3.375,54 eura, a to v 42 mesačných splátkach po 80,37 eura. V zmluve bola uvedená úroková sadzba úveru vo výške 70,01 % a RPMN za úver 65,35 %. Podľa žalobcu zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré sú absolútne neplatné, a to najmä ustanovenie o výške „dohodnutého“ úroku, za ktorý sa poskytuje úver, ktorá je jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi a dala by sa použiť ako podporná definícia niektorých pojmov trestných činov. Poukázal na § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) platného k 19.09.2012 a rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.04.2012 sp. zn. 5Cdo/26/2011. Úrok

„dohodnutý“ v zmluve je v rozpore s dobrými mravmi a preto v zmysle ust. § 39 OZ neplatný a žalovaný nemôže od žalobcu na jeho základe požadovať uhradenie žalovanej čiastky. Podľa štatistických údajov zverejnených na webovej stránke NBS bola priemerná sadzba úrokov v predmetnom období na nové úvery vo výške 11,91 % ročne, čo je viac ako päťnásobne menej ako úrok „dohodnutý“ medzi žalobcom a žalovaným. Vyššie uvedené skutočnosti o neplatnosti dojednaní zmluvy je potrebné aplikovať aj na ustanovenie o zmluvnej pokute, a to bez ohľadu na to, či mohla nastať povinnosť na úhradu zmluvnej pokuty až po trojmesačnom omeškaní, ktorá je neprimerane vysoká, pretože v podstate dosahuje výšku požičanej čiastky a z toho dôvodu je toto ustanovenie zmluvy v zmysle ust. 53 ods. 5 OZ neplatné.

Ďalej okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozhodcovská zmluva je absolútne neplatná v zmysle ust. § 37, § 39 a § 53 OZ a teda rozhodcovský súd nemôže na jej základe konať, pretože obsahuje neprijateľnú podmienku v zmysle ust. § 53 OZ, ktorá od spotrebiteľa vyžaduje, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, a to z toho dôvodu, že možnosť výberu súdu, ktorá je ponechaná žalobcovi, je len zdanlivá. Podľa žalobcu je možnosť výberu len zdanlivá, pretože v prevažnej väčšine sporov zo spotrebiteľských úverov je na strane žalobcu veriteľ, pričom dlžník ako spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ teda podľa uvedenej úpravy nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, v čom tkvie nekalá povaha dojednania o možnosti riešenia sporov. Rozhodcovská zmluva nebola uzatvorená slobodne, s jej obsahom nebol žalobca vôbec oboznámený a svojím obsahom ako aj účelom odporuje zákonu a prieči sa dobrým mravom, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že rozhodcovská zmluva sa číselne zhoduje so zmluvou, ako aj na skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je vyhotovená vo forme predtlačeneho formulára, ktorý vyplnil žalovaný a žalobca ho len podpísal. Na podporu ich argumentácie poukázali na opakujúcu sa a jednotnú rozhodovaciu činnosť súdov Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré jednak odmietajú vôbec vydať poverenie na vykonanie exekúcie v prípadoch exekučných titulov vydaných rozhodcovskými súdmi a zároveň na stále častejšie zastavovanie exekučných konaní vedených na základe rozhodcovských rozsudkov vydaných na základe neplatných rozhodcovských zmlúv, resp. doložiek. Súčasťou zmluvy bola aj dohoda o zrážkach slúžiaca tiež na zabezpečenie pohľadávky, ktorú musel žalobca podpísať a ktorú nesmel podľa čl. V tejto dohody pred splatením pohľadávky vypovedať, od nej odstúpiť alebo iným spôsobom jednostranne ukončiť. Podľa čl. I dohody sa pohľadávkou rozumejú pohľadávky žalovaného voči žalobcovi tvorené úverom vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých žalobcovi, príslušenstvom úveru (revolvingu/ov), prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, náklady, ktoré žalovanému preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči žalobcovi a ďalšími pohľadávkami žalovaného voči žalobcovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej prípadných dodatkov. Žalovaný prostredníctvom spoločnosti ANACO s.r.o., so sídlom Miletičova 1, Bratislava, IČO: 35691816, požiadal zamestnávateľa žalobcu obchodnú spoločnosť OMNIKO, s. r. o., so sídlom J. Ťatliaka 1785/6, Dolný Kubín, IČO: 36414263, o vykonávanie zrážok zo mzdy dlžníka pri uspokojení pohľadávky žalovaného vyplývajúcej zo zmluvy. Dohoda o zrážkach bola jednou z podmienok žalovaného pre uzavretie zmluvy, ktorá bola žalobcovi predložená spolu so zmluvou o revolvingovom úvere a jej nepodpísanie by spôsobilo neuzavretie predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere. Žalobca nijakým spôsobom nemohol podpísanie dohody o zrážkach vylúčiť. Dohoda o zrážkach bola vopred predformulovaná poskytovateľom úveru, vzorovo vypracovaná a predložená a na jej podpísanie bolo viazané poskytnutie finančných prostriedkov vyplývajúcich zo zmluvy, žalobca teda zabezpečil v prospech žalovaného svoj záväzok splácať úver krajne nevýhodným spôsobom, ktorý bol neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Na základe tejto dohody musí zamestnávateľ žalobcu vykonávať žalobcovi zrážky zo mzdy. Už samotné zabezpečenie záväzku žalobcu ako dlžníka vopred predpísanou dohodou o zrážkach zo mzdy predstavuje podľa žalobcu neprimeranú a neprijateľnú požiadavku poskytovateľa úveru. Týmto na základe neobmedzenej vôle môže žalovaný od žalobcu vymáhať dlh, ktorý neexistuje. Bez akéhokoľvek obmedzenia tak stavia žalobcu do pozície, kedy tento stráca právo disponovať so svojím príjmom ako so svojím majetkom, a to bez akéhokoľvek právneho základu. Súdne konanie o určenie neplatnosti zmluvy a dohody o zrážkach môže trvať niekoľko mesiacov a možno rokov, počas ktorých bude zamestnávateľ žalobcu musieť, rešpektujúc tak uzavretú dohodu a § 551 ods. 2 OZ vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu. Každým mesiacom sa tak môže žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť. Zamestnávateľ žalobcu nie je povinný skúmať platnosť, resp. neplatnosť dohody o zrážkach a už vôbec nie platnosť samotnej zmluvy. Uzatvorená zmluva poskytuje žalovanému priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa, a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Vzhľadom na uvedené pokladá dohodu o zrážkach za neplatnú minimálne pre jej rozpor s dobrými mravmi.

Stály rozhodcovský súd Victoria rozhodcovský súd v Žiline so sídlom Vojtecha Tvrdého 793/21, Žilina (ďalej len „SRS“) vydal v právnej veci terajšieho žalovaného ako žalobcu, proti terajšiemu žalobcovi ako žalovanému, v konaní o zaplatenie pohľadávky vo výške 2.447,04 eura s príslušenstvom dňa 28.04.2014 pod sp. zn.: RK-PC-719/14-EK rozhodcovský rozsudok na základe žaloby z 25.02.2014, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny, zmluvnej pokuty, úroku z omeškania, poplatku za rozhodcovské konania a trov právneho zastúpenia. Predmetný rozhodcovský rozsudok bol vydaný v zrýchlenom konaní v zmysle čl. 15 Rokovacieho poriadku a žalovaný ho spolu s prílohami prevzal 09.05.2014. Proti uvedenému rozhodcovskému rozsudku podal žalobca žalobnú odpoveď, na základe ktorej bol v zmysle ust. čl. 15 ods. 3 rokovacieho poriadku tento rozsudok zrušený. Následne vydal SRS dňa 04.12.2014 pod sp. zn. RK-PC-719/14-EK rozhodcovský rozsudok, ktorým žalobe opätovne v celom rozsahu vyhovel. Predmetný rozsudok bol napadnutý žalobou na zrušenie rozhodcovského rozsudku, o ktorej bolo vedené na Okresnom súde Dolný Kubín konanie pod sp. zn. 9C/6/2015, pričom táto bola po doručení vyjadrenia žalovaného v tom zmysle, že podľa ust. § 243d Exekučného poriadku možno exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, 4ead) vydaného pred 1. januárom 2015, začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona a na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie, rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať, zobrať v celom rozsahu späť.

Naliehavý právny záujem na požadovanom určení odôvodnil tým, že žalovaný sa od neho domáha uspokojenia svojej nezákonnej pohľadávky na základe dohody, ktorá bola uzavretá zo strany žalobcu, ktorý je spotrebiteľom, nedobrovoľne a táto je okrem iného pre okolnosti uvádzané v tejto žalobe rozporná s dobrými mravmi a zabezpečuje pohľadávky z neplatnej zmluvy.

Súd prvého stupňa postupoval v súlade s ust. § 102 ods. 1 veta prvá, § 74 ods. 6, § 76 ods. 1 písm. e), f) a § 76 ods. 2 O.s.p., keď mal osvedčenú nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Konštatoval, že pri nariaďovaní predbežného opatrenia nedokazuje len sa osvedčuje, tzn. že nárok nemusí byť nepochybne preukázaný, no miera osvedčenia sa riadi situáciou najmä naliehavosťou potreby riešenia vzťahu medzi účastníkmi a keďže navrhovateľka osvedčila tak procesné ako aj hmotno-právne skutočnosti, ktorých spravdepodobenie môže vyústiť do záveru o legálnosti, o potrebe naliehavosti a primeranosti nariadenia predbežného opatrenia, čo sa v prejednávanej veci o nariadení predbežného opatrenia aj stalo, preto súd prvého stupňa rozhodol tak, že návrhu navrhovateľky vyhovel. Zároveň konštatoval, či sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, preto ďalšie dôvody v odôvodnení svojho rozhodnutia neuvádzal. Vo výroku rozhodnutia zároveň uviedol, že predbežné opatrenie platí až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. O trovách konania súd rozhodne podľa ust. § 145 O.s.p. v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odporca odvolanie. V odvolaní uviedol, že podľa jeho názoru na vydanie predbežného opatrenia neboli splnené predpoklady. Poukázal na ust. § 75 ods. 2 O.s.p., z ktorého vyplýva, že navrhovateľka musí preukázať, z čoho vyvodzuje svoj nárok na nariadenie predbežného opatrenia, musí preukázať existenciu hrozacej ujmy, t.j. že bez nariadenia predbežného opatrenia by mohla vzniknúť závažná a dokonca neodstrániteľná ujma a musí deklarovať opodstatnenie nároku vo veci samej. Odporca je toho názoru, že navrhovateľka nepredložila také dôkazy a neosvedčila také skutočnosti, ktoré by opodstatňovali jeho hmotno-právny nárok vo veci samej. Čo sa týka samotnej Dohody o zrážkach zo mzdy, táto bola uzavretá platne podľa § 551 Občianskeho zákonníka v súlade s právnymi predpismi, bola uzatvorená písomne medzi navrhovateľkou ako dlžníkom a odporcom ako veriteľom ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto má za to, že spĺňa všetky všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda obsahuje tiež súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne boli poukazované na účet veriteľa, pričom tieto zrážky neboli dohodnuté vo výške, ktorá by odporovala ust. § 551 Občianskeho zákonníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy je obsiahnutá v samotnom dokumente a teda predstavuje osobitnú listinu a navrhovateľka mala možnosť si ju preštudovať a až následne by ju potvrdil vlastnoručným podpisom. Odporca dáva do pozornosti, že táto listina predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov, ktorým si veriteľ zabezpečuje, že jeho pohľadávka bude splnená, veď možnosť veriteľa zabezpečiť svoju pohľadávku, ktorá má spotrebiteľský alebo iný charakter nie je vylúčená. Navrhol preto, aby odvolací súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Krajský súd ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote vec prejednal v medziach daných odvolaním v rozsahu určenom v § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia podľa ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal, a to podľa ust. § 76 ods. 1 písm. e), f) O.s.p.

Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok (prípadne právo) nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom, nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k dočasnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s inými obťažaniami.

Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia je súd viazaný návrhom účastníka, pričom vždy starostlivo zvažuje rozsah navrhovaných obmedzení. Povinnosť zdržať sa disponovania s vecami alebo právami, súd vždy uloží takým spôsobom, aby neprimerane nenarušil hospodárske funkcie účastníka, voči ktorému predbežné opatrenie smeruje. Nariadenie predbežného opatrenia môže byť aj zásahom do práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Z týchto dôvodov je vždy potrebné posúdiť, či uloženým navrhovaným obmedzením nedochádza k zásahu do uvedených práv nad nevyhnutnú mieru a či uloženie obmedzení sleduje legitímny cieľ.

V prejednávanej veci odvolací súd v prvom rade skúmal dôvodnosť (skutkový a právny základ) predmetného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Z obsahu spisu je nesporné, že účelom návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia bolo, aby sa odporca zdržal použitia dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a túto povinnosť uložil zamestnávateľovi navrhovateľky. Súd prvého stupňa mal osvedčené, že navrhovateľka podala vo veci návrh, ktorým sa domáha, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi navrhovateľkou a odporcom je neplatná, poukázala na to, že s odporcom uzatvorila zmluvu o spotrebiteľskom úvere a musela s ním uzatvoriť aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá má zabezpečiť poskytnutý úver.

S poukazom na vyššie odvolací súd sa stotožnil podľa ust. § 219 ods. 1,2 s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorý svoje rozhodnutie aj vecne správne odôvodnil. Odvolací súd konštatuje, že nariadený rozsah predbežného opatrenia je primeraný vyššie uvedenému sledovanému legitímnemu účelu navrhovateľky a je konkretizovaný tak, aby bolo absolútne zrejmé, ktorých oprávnení sa má povinný subjekt, v tomto prípade odporca, sa zdržať, a to použitia dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj zároveň správne súd uložil zamestnávateľovi navrhovateľky povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľky podľa vyššie uvedenej dohody o zrážkach zo mzdy. Nariadením tohto predbežného opatrenia nevznikne odporcovi žiadna ujma, pretože súčasný právny vzťah medzi nimi sa nezmenil, dohoda o zrážkach zo mzdy zatiaľ je platná, len sa pozastavuje jej realizácia, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy.

S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd nemohol prisvedčiť argumentom odvolateľa - odporcu, na ktoré poukázal vo svojom odvolaní, ktoré odvolací súd považoval výslovne za účelové, nedôvodné, a preto odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Keďže predbežné opatrenie patrí k zabezpečovacím inštitútom civilného procesu, ktoré predpokladá ďalší procesný postup, preto sa aj o náhrade trov konania spojených s týmto procesným úkonom, rozhoduje až v rámci rozhodnutia vo veci samej, čo vyplýva aj z výkladu ust. § 145 O.s.p. , preto z uvedeného dôvodu nebolo o trovách odvolacieho konania rozhodnuté.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.